

ชื่อเรื่องวิจัย การวิเคราะห์แนวคำเนันท่านองเพลงโหมโรงโอยเรศทางซอฮู้
An Analysis of the Melodies in Homrong Aiyaret
Song Using the Saw U

ชื่อผู้วิจัย รศ.ณรงค์ชัย ปิฎกฤษดิ์ กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม.

หน่วยงานที่สังกัด ภาควิชาดนตรี คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
วิทยาลัยครูสงขลา

หมายเลขโทรศัพท์ (074) 312726 โทรสาร (074) 311210

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา วิทยาลัยครูสงขลา

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์แนวคำเนันท่านองเพลงโหมโรงโอยเรศทางซอฮู้ ดำเนินการศึกษา
ข้อมูลท่านองเพลงโหมโรงโอยเรศ จำนวน 24 ทาง แบ่งเป็นแนวท่านองหลัก 1 ทาง
ท่านองที่ซ้ำวิเคราะห์แนวคำเนันท่านองเพลง 23 ทาง รวมจำนวนท่อนเพลง 96 ท่อน
จำนวนหน้าทับ 480 หน้าทับ และจำนวนหน่วยวิเคราะห์ 960 หน่วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
ต้องการทราบข้อมูลซอฮู้ในวงดนตรีไทย ข้อมูลนักดนตรี ประวัติความเป็นมาของเพลงโหมโรง
โอยเรศ โครงสร้างเพลงโหมโรงโอยเรศและแนวคำเนันท่านองเพลงโหมโรงโอยเรศ
ทางซอฮู้

วิธีดำเนินการวิจัย จำแนกออกเป็น 3 ตอน คือ ศึกษาข้อมูลซอฮู้ในวงดนตรีไทย
และข้อมูลนักดนตรี ศึกษาลักษณะของเพลงโหมโรง ประวัติความเป็นมาและโครงสร้างของ
เพลงโหมโรงโอยเรศ และวิเคราะห์แนวคำเนันท่านองเพลงโหมโรงโอยเรศทางซอฮู้
ผลการวิจัยพบว่า

1. ซอฮู้เป็นเครื่องดนตรีไทยประเภทสาย ทำหน้าที่ดำเนินท่านองคลุกเคล้า ยัวเข้า
หลอกล่อ ให้ความครึกครื้นสนุกสนาน ระดับเสียงของซอฮู้เหมาะต่อการดำเนินท่านองในแนว
ทุ้ม-ต่ำ ช่วงเสียงปกติเริ่มจากสายทุ้มเสียงโดไปจนถึงสายเอกเสียงเรสูง ซอฮู้ประสมอยู่ใน
วงเครื่องสาย วงเครื่องสายประสม วงเครื่องสายปี่ชวา วงมโหรี วงปี่พาทย์ไม้ نرمและ
วงปี่พาทย์ดีดดาบรพร

2. เพลงโหมโรงโอยเรศ เป็นเพลงอัตราจังหวะสามชั้น กากับจังหวะด้วยหน้าทับปรบไก่มี 4 ท่อน 20 จังหวะ ประกอบด้วยท่อน 1 จำนวน 3 จังหวะ ท่อน 2 จำนวน 4 จังหวะ ท่อน 3 จำนวน 7 จังหวะและท่อน 4 จำนวน 6 จังหวะ นายช้อย สุนทรวาทีน ได้แต่งขยายจากเพลงโอยเรศชูงาสองชั้น ท่านองเก่าสมัยกรุงศรีอยุธยา สำหรับใช้เป็นเพลงโหมโรงเสภาในวงปีพาทย์ของพระยาจิรายุมนตรี (เนียม) ในสมัยรัชกาลที่ 5

3. แนวดำเนินทำนองเพลงโหมโรงโอยเรศ มีระดับเสียงลูกตกซึ่งเป็นระดับเสียงความคุมหลัก จำนวน 5 ระดับเสียง คือ เสียงโด เร มี ซอล และลา เมื่อพิจารณาจังหวะความคุมย่อยของฉิ่ง พบว่ามีระดับเสียงที่ ในท่อนที่ 3 จังหวะที่ 7

4. แนวดำเนินทำนองทางซอู้มีความหลากหลายไปตามทางของนักดนตรีแต่ละคน เมื่อเปรียบเทียบทำนองจากสำนวนเพลงแล้ว พบว่ามี 4 ลักษณะ คือ

- 4.1 มีแนวดำเนินทำนองเพลงที่ตรงกันทั้งสำนวน
- 4.2 มีแนวดำเนินทำนองเพลงที่ตรงกันแต่ต่างระดับเสียง
- 4.3 มีแนวดำเนินทำนองเพลงที่ เริ่มต้นสำนวนเหมือนกันแต่แยกทำนองไปตามระดับเสียงลูกตก
- 4.4 มีแนวดำเนินทำนองเพลงที่ เริ่มต้นสำนวนต่างกันแต่ เหมือนกันที่ท้ายสำนวน

Abstract

An Analysis of the Melodies in Homrong Aiyaret Song Using the Saw U. The study of Homrong Aiyaret song melodies, each song is twenty-three melodies by comparing them to one standard melody. Each of these twenty - four melodies were divided into ninety - six parts, four - hundred - eighty patterns (na-tap) and nine - hundred - sixty units. This research aimed to study Saw U in Thai classical bands, their composers, the history, the structure and the melody of Homrong Aiyaret song.

The study was conducted in three parts as follows : firstly, to study the Saw U in Thai classical bands their composers, secondly, to study Homrong song history and structure of the Aiyaret song, thirdly, to analyze the melody of Homrong Aiyaret song using the Saw U. The research finding were :

1. The Saw U is Thai string instrument. the method of playing produced an amusing, provoking and teasing melody which was enjoyable. The notes range from the beginning of the first string (sai-nai) at "Do" to the end of the second string (sai-nok) which ends with "Re". The Saw U is one of the instruments of Thai classical bands ; Wong-kruang-sai band, Wong-kruang-sai-prasom band, Wong-kruang-sai-pi-java band, Wong-mahory band, Wong-piphat-mai-nuam band and Wong piphat-duk-dam-ban band.

2. The Homrong Aiyaret song has three variations which are controlled by the na-tap-phrop-kai. There are four units and twenty na-tap as follows : the first unit has three na-tap, the second unit has four na-tap, the third unit has seven na-tap and the fourth has six na-tap. Homrong Aiyaret song was composed by

Mr. Choi Sunthonwatin. He composed this piece by revising the Aiyaret-chu-nga-songchan song which was an original song of the Ayuthaya period. He introduced the overture (Homrong-sepha) in the Wong piphat of Phraya Jirayumontri (Niam) in the King Rama the Fifth period.

3. The melody of Homrong Aiyaret always ends with on five notes ; Do, Re, Mi, Sol, La and the sub-government sound. There was the "Ti" note in unit three and na-tap number seven.

4. The melody of Homrong Aiyaret when played by different musicians varied. However by comparing each of the melodies we find four similarities :

4.1 the melodies were the same style.

4.2 the melodies were the same style but varied in the level of sound.

4.3 the melodies beginning sound was the same but different from the note ending.

4.4 the melodies beginning sound varied but the ending was the same.